

האשה בתרא פרק ששה עשר יבמות קבא

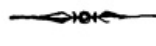
עין משפט
גרי מצוה

כא ב מיי פ"ה
מס'י חזק ט"ז :

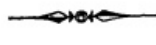
כב ג ד ה מיי פ"ה
מס'י גירושין ס"ג
כז ספג עשין כ זוש"ע
הט"ע ספג יו פט"ו ט :

[ע"י חוס' לעיל לה ד"ס
האנא]

כג ו ח ס מיי פ"ה
סלכס קו טוש"ע
סס ספג לב :
כד י מיי פ"ה
טוש"ע סס ס"ג י
סס ספג
ס :

תוספות ישנים
כמה גדולים פ"ה טו
היה אחת שפאל מחילת
ויאל חזק למוס' גענעתי .
פסלתי ועבר עלי סגל :

הגרות הב"ח
(ה) חוס' ד"ס לקולא
וכו' לא פסע ל"ס
מאי דכתי :

לקולא פליג או לחומרא פליג - והכי נמי מלי למיבעי בין לקולא
ובין לחומרא אלף אכתי לא (ה) פשיטא מאי דכתי :
ולא היא לא שגא לורבא מרבנן ט' - וחף על גב דרובייהו לורבא
מרבנן אי סליק קלא אית ליה מכל מקום לא חיישינן לאותו
רוב ולא תנשא לכתחלה כמו

גבי (רוב) גוססין דלין מעידין
עליהן חף על פי שרובן מחיים* :
אמרו

קרב מיתתו מאי בנייהו ד"דשחמיה בביתא
דשישא ופרכים יאי נמי דשחמיה בברא
ולא פרכים : רבי יהודה אומר לא כל וכו' :
איבעיא להו רבי יהודה בן בבא לקולא פליג או לחומרא פליג תא שמע
דהויה גברא דטבע בכרמי ואסקוהו אבי הדיא לבתר תלתא יומין ואנסבה
רב דימי מנהרדעא לדביתו ותו ההוא גברא דאטבע בהגלת ואסקוהו
אגישרא דשביסתנא ואנסבה רבא לדביתו אפומא דשושיבני לבתר חמשה
יומי אי אמרת בשלמא לקולא פליג אינהו דעביד רבי יהודה בן בבא אלא אי
אמרת לחומרא פליג אינהו דעביד רבי יהודה בן בבא אלא אי
מרוז מכה ד"ה"מ היכא דאיכא מכה אבל היכא דליכא מכה מיצמת צמית ידהני
מילי דכי אסקיה חזייה בשעתיה אבל אישתהי מיתפח תפח : **בתנאי** נפל
למים בין שיש להן סוף בין שאין להן סוף אשתו אסורה אמר רבי מאיר מעשה
באחד שנפל לבור הגדול ועלה לארץ שלשה ימים אמר רבי יוסי מעשה
בסומא שירד למבול במערה וירד מושבו אחריו וישהו כדי שתצא נפשם
והשיאו את נשותיהם ושוב מעשה בעסיא באחד ששלשולו לים ולא עלתה
בידם אלא רגלו אמרו חכמים מן הארכובה ולמעלה תנשא מן הארכובה
ולמטה לא תנשא : **גמ'** תנו רבנן נפל למים בין שיש להם סוף בין שאין להם
סוף אשתו אסורה דברי רבי מאיר וחכ"א מים שיש להם סוף אשתו מותרת
ושאין להם סוף אשתו אסורה היכי דמי מים שיש להם סוף אמר אביי ככל
שעומד ורואה מארבע רוחותיו ההוא גברא דטבע באגמא דסמקי אנסבה רב
שילא לדביתו אמר ליה רב לשמואל תא נשמתיה אמר ליה נשלח ליה
ברישא שלחו ליה מים שאין להם סוף אשתו אסורה או מותרת שלח להו
אשתו אסורה ואגמא דסמקי מים שיש להם סוף או מים שאין להם סוף שלח
להו מים שאין להם סוף הוא ומר מאי מעמא עבד הכי מיטעא מעינא אנא
סברי כיון דקוו וקיימי כמים שיש להם סוף דמי ולא היא כיון דאיכא גלי אימור
גלי אשפלו* קרי שמואל עליה דרב לא יאונה לצדיק כל און קרי רב עליה
דשמואל ותשועה ברוב יועץ תניא* אמר רבי מעשה בשני בני אדם מכמרין
מכמורין בירדן ונכנס אחד מהם למחילה של דגים ושקעה חמה ולא ראה
פתחה של מחילה ושהה חברו כדי שתצא נפשו ובא והודיע בתוך ביתו למתד
זרחה חמה והכיר פתחה של מחילה ובא ומצא הספד גדול בתוך ביתו אמר
רבי כמה גדולים דברי חכמים שאמרו מים שיש להם סוף אשתו מותרת שאין
להם סוף אשתו אסורה אי הכי מים שיש להם סוף נמי ליחוש למחילה של
דגים במים שיש להם סוף מחילה של דגים לא שכיחא אמר רב אשי הא
דאמרו רבנן מים שאין להם סוף אשתו אסורה הני מילי באיניש דעלמא אבל
צורבא מרבנן לא* אי דסליק קלא אית ליה ולא היא לא שנא איניש דעלמא
ולא שנא צורבא מרבנן דיעבד אין לכתחלה לא תניא אר"ג פעם אחת הייתי
מהלך בספינה וראיתי ספינה אחת שנשברה והייתי מצטער על תלמיד חכם
שבה ומנו רבי עקיבא וכשעליתי ביבשה בא וישב ודן לפני בהלכה אמרתי
לו בני מי העלך אמר לי דף של ספינה נודמן לי וכל גל וגל שבא עלי גענעתי
לו ראשי מכאן אמרו חכמים אם יבואו רשעים על אדם יגענע לו ראשו אמרתי
באותה שעה כמה גדולים דברי חכמים שאמרו מים שיש להם סוף מותרת
מים שאין להם סוף אסורה תניא א"ר עקיבא פעם אחת הייתי מהלך בספינה
וראיתי ספינה אחת שמטרפת בים והייתי מצטער על תלמיד חכם שבה וכמו
רבי מאיר כשעליתי למדינת קפוטקיא בא וישב ודן לפני בהלכה אמרתי
לו בני מי העלך אמר לי גל מרדני לחברו וחברו לחברו עד שהקיאני
ליבשה אמרתי באותה שעה כמה גדולים דברי חכמים שאמרו מים שיש
להם סוף אשתו מותרת מים שאין להם סוף אשתו אסורה תנו רבנן
*נפל לגוב אריות אין מעידין עליו לחפורה מלאה נחשים ועקרבים
בתרא אומר אף לחפורה מלאה נחשים ועקרבים אין מעידין עליו היישינן
שכמא

קירב מיסו - על ידי שפירכס יותר מדאי מת הלך אין גולה אלף
אם כן מה תחת ידו : **בניסא דשישא** - שאין עם רוח ללישנא דרוח
בלבלו הכא גולה דלין כאן רוח ומחמתו מת ולישנא דהוא קירב
אח מיתמו איט גולה : הכי גרסינן אי נמי בדברא ולא פירכס :
לקולא פליג - דקאמר תנא קמא אין תורה אור

מעידין אלף עד ג' ימים ואתא רבי
יהודה למימר יש לך אדם או מקום או
שעה שאינו מהיר לנפוח ולהסתות
ויכול להעיר אפי' לאחר ג' ימים : או
לחומרא פליג - דקאמר תנא קמא עד
שלשה ימים מעידים ואתא איהו
למימר פעמים שאפי' חוץ שלשה אין
מעידין : **בכרמי** - עם העיר : ואסקוהו
אבי הדיא לבתר תלתא יומין :
ואסקוהו אגישרא דשביסתנא - לאחר
חמשה יומין : **דמסי** - זומתין לורה
הפנים ואין מניחין אותו לנפוח
ולהסתות : **היכא דאיכא מכה** -
מקום המכה מרוז מכבדין הכאב
וטפח : **מיטפח ספס** - לאחר שמעלין
אוחו ליבשה ומשתהי לורמו : **בתנאי**

[לעיל קב']

שיש להם סוף - לקמן מפרש היכי
דמי : **אשמו אסורה** - שמה לאחר
פרישתו משם יאל והלך לו דסבר רבי
מאיר אדם יכול להיות *ולשאות
במים יום או יומים : **מערה** - מים
שיש להם סוף הם מפליג ר' יוסי
ואמר אשתו מותרת דקסבר אין אדם
יכול לשאות במים כל כך ואי משום
שמה יאל לאלתר אין זו חששא דהא אי
נפק הוה חזו ליה אכל במים שאין
להם סוף מודה ר' יוסי דאסורה שמה
יאל לאלתר למרחוק ולא לחוה : **מן
הארכובה ולמעלה** - הואיל ויכול לחיות
לא תנשא שמה יאל ולא רחוקה דמים
שלין להם סוף הן : **גמ' מארבע**

ס"א ולמחית

[תולין ע"י נדב ס"ה]

[תוספתא פ"ד]

רומותיה - כגון מערה מלאה מים
והרואה שפנל שוהה שם כדרי שאין
יכול להיות חי בתוך המים וכל לו :
אגמא דסמקי - אגם של אותו מקום
אגם מרש"ט בלג"ז עומד במקומו
ואינם מים חיים כמים שיש להם סוף
דמו שאינו יכול לשוט על פניהם
למרחוק הלכך אם איתא דסליק הוי
חזו ליה : **גלי אשפלו** - למקום רחוק
ומשם יאל : **לא יאונה ללדיק כל און** -
שלא באתה תקלה זו לידו של רב
לנדות את רב שילא : **תשועה ברוב**
יועץ - תשועתי מן המכשול על ידי
שגטלתי ענה משמואל : **למחילה של
דגים** - שחוטטים סמוך לשפת הנהר
בין למטה מן המים בין למעלה מן
המים בגובה שפתו ואין מתמלאת
כולה ואדם הנכנס שם מנביה לוארו
בתוך המערה למעלה מן המים :
ליחוש למחילה - ושמה ליום מתר יאל
והלך : **גענעתי לו ראשי** - ועבר על
גבי והלך לו : **יגענע לו ראשו** -
ידחה מפני השעה ולא יתגרה בהן :
מעידין עליו רבי יהודה בן

ז"ל אי איתא דסליק -
יע"ז

[בכרמא לג חוס' פ"ד]